

**No:** 2016/80

**Tarih:** 31.10.2016

**Konu:** *Asgari ücretlilerde gelir vergisi tarifesi nedeniyle doğan farkın asgari geçim indirimi yoluyla telafisine yönelik açıklamaları içeren 294 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği yayımlanmıştır.*

**Özet:** *2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarındaki ücretlerde gelir vergisi tarifesi nedeniyle net ücretlerin 1.300,99 TL'nin altına düşmesi sonucu sadece 1.300,99 TL ile bunun altına düşen tutar arasındaki farkın ilave asgari geçim indirimi yoluyla telafisine yönelik olarak 28 Ekim 2016 tarihli ve 29871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6753 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'na Geçici 86 ncı madde eklenmiştir.*

*Söz konusu düzenlemeye ilişkin usul ve esaslar 28.10.2016 tarih ve 29871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 294 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ ile açıklanmıştır. Buna göre;*

- ✚ Gelir Vergisi tarifesi nedeniyle 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri 1.300,99 TL'nin altına düşen hizmet erbabının ücretleri ilave asgari geçim indirimi ile 1.300,99 TL'ye tamamlanacaktır.*
- ✚ Ödenen 1.300,99 TL ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücret arasındaki fark tutar, "Asgari Geçim İndirimi Bordrosu"nda hesaplanan asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilecektir.*
- ✚ Asgari geçim indirimi bordrosunda yer alan ilave tutar dahil toplam asgari geçim indirimi tutarı, ücret ödemesinin yapıldığı döneme ilişkin ücret bordrosunun "Asgari Geçim İndirimi" satırına aktarılacaktır.*
- ✚ Hesaplanan ilave tutar dahil toplam asgari geçim indirimi tutarı, hizmet erbabının ücreti üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir. Mahsup işleminin yapılabilmesi için, söz konusu tutarın ücretlilere ödenmiş olması gerekmektedir.*
- ✚ Asgari geçim indiriminin toplamı, ücretlinin o aydaki ücretinden kesilen gelir vergisinden fazla olamayacaktır.*
- ✚ Diğer taraftan işverenlerin, Ekim ayı ücret bordrolarını bu değişikliklere uygun olarak hazırlaması gerektiğini; ücret ödemelerini Ekim ayı için yapmış olmaları durumunda ise bu Kanundan kaynaklanan fark ödemelerini gerçekleştirmesi gerekmektedir.*

## 1. Yasal Düzenlemeler

26/10/2016 tarihli ve 6753 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 86 ncı madde eklenmiştir.

**“GEÇİCİ MADDE 86 – 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri bu Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkırada geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.**

*Bu Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.*

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”*

193 sayılı Kanunun 32 nci maddesi aşağıdaki gibidir:

### **“Asgari geçim indirimi<sup>1</sup>**

**Madde 32 – Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulanır.**

*Asgari geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10’u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5, üçüncü çocuk için % 10, diğer çocuklar için % 5’idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgari geçim indirimi, bu fıkıraya göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.*

*İndirimin uygulamasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.*

*İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.*

*Ücretlerin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra, varsa teşvik amaçlı diğer indirim ve istisnalar dikkate alınır.*

*Bakanlar Kurulu, indirim konusu yapılacak toplam tutarın asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartıyla ikinci fıkırada belirtilen asgari geçim indirimi oranlarını artırmaya veya kanunî*

<sup>1</sup> 4/12/2007 tarihli ve 26720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 265)’nde asgari geçim indirimi uygulamasına ilişkin usul ve esaslar açıklanmıştır.

*oranına kadar indirmeye yetkilidir.*

*Asgari geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”*

## **2. Uygulama Esasları**

### **2.1. Uygulamadan Faydalanacaklar**

2016 yılının Ocak ayından itibaren bekâr ve çocuksuz olan asgari ücretlilere 1.300,99 TL net ücret ödenmeye başlanmıştır.

2016 yılında asgari ücret tutarında yapılan artış nedeniyle 1.647 TL brüt asgari ücret geliri elde edenler ile 1.751,10 TL'ye kadar brüt ücret geliri olan hizmet erbabının da elde ettiği ücret gelirleri üzerinden ödemesi gereken gelir vergisi, 2016 yılının Ekim ayından itibaren 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesinin ikinci dilimi de dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Bu nedenle, söz konusu ücretlilerden bir kısmının eline geçen net ücret tutarı Ekim 2016 ayından itibaren 1.300,99 TL'nin altına düşmektedir.

26/10/2016 tarihli ve 6753 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanuna eklenen geçici 86 ncı maddede düzenlenen ilave asgari geçim indirimi uygulamasından, 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 1.300,99 TL'nin altına düşen hizmet erbabı yararlanacaktır.

Gelir vergisi tarifesi nedeniyle ücretlerinde düşüş olsa dahi net ücretleri 1.300,99 TL'nin altına düşmeyenler bu uygulamadan yararlanamayacaklardır.

Hizmet erbabının, ücret aldığı dönemde işe başlaması veya işten ayrılması, ücretsiz izin ve benzeri nedenlerle net ücretinin 1.300,99 TL'nin altına düşmesi durumunda ilave asgari geçim indirimi uygulanmayacaktır.

### **2.2. Uygulama Esasları**

193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri 1.300,99 TL'nin altına düşen hizmet erbabının ücretleri ilave asgari geçim indirimi ile 1.300,99 TL'ye tamamlanacaktır.

193 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yer alan esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücret 1.300,99 TL'dir. Ödenen 1.300,99 TL ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücret arasındaki fark tutar, Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 265)'nde belirtilen esaslara göre düzenlenen "Asgari Geçim İndirimi Bordrosu"nda hesaplanan asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilecektir.

Asgari geçim indirimi bordrosunda yer alan ilave tutar dahil toplam asgari geçim indirimi tutarı, ücret ödemesinin yapıldığı döneme ilişkin ücret bordrosunun "Asgari Geçim İndirimi" satırına aktarılacaktır.

İkinci fıkrada belirtilen esaslara göre hesaplanan ilave tutar dahil toplam asgari geçim indirimi tutarı, hizmet erbabının ücreti üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir. Mahsup işleminin yapılabilmesi için, söz konusu tutarın ücretlilere ödenmiş olması gerekmektedir.

Asgari geçim indiriminin toplamı, ücretlinin o aydaki ücretinden kesilen gelir vergisinden fazla

olamayacaktır.

294 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğin uygulamasında net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade etmektedir.

Asgari geçim indiriminin hesaplanması ve uygulanmasına ilişkin olarak bu Tebliğde yer almayan hususlar hakkında Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 265)'nde yer alan açıklamalar dikkate alınacaktır.

**Örnek 1:** Bekâr ve çocuksuz olan hizmet erbabı Bay (A)'nın 2016 yılı Ocak ayında asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.300,99 TL'dir.

193 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesi nedeniyle Bay (A)'nın, 2016 yılı Ekim ayı net ücreti ise 1.231,08 TL'ye düşmektedir.

Bu hizmet erbabının söz konusu dönemde eline geçen ücretinin 1.300,99 TL'nin altında kalan kısmı olan (1.300,99-1.231,08=) 69,91 TL asgari geçim indirimine ilave edilerek hizmet erbabına ödenecektir.

Böylece, örneğimizdeki bekâr ve çocuksuz hizmet erbabının, 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında vergi tarifesinin ikinci dilimine girmesinden kaynaklanan aylık 69,91 TL'lik tutar, asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilecek ve kendisine 1.300,99 TL ödenecektir.

**Örnek 2:** Bay (B) asgari ücretli olarak çalışmaktadır. Bay (B), evli ve 1 çocuklu olup eşi çalışmamaktadır.

Bay (B)'nin 2016 yılı Ocak ayında asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.344,22 TL olup Ekim ayı net ücreti ise 193 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesi nedeniyle 1.274,22 TL'ye düşmektedir.

Buna göre, hizmet erbabının söz konusu dönemde eline geçen ücretinin 1.300,99 TL'nin altında kalan kısmı olan (1.300,99-1.274,22=) 26,77 TL asgari geçim indirimine ilave edilerek hizmet erbabına ödenecektir.

Böylece, örneğimizdeki hizmet erbabının, 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında vergi tarifesinin ikinci dilimine girmesinden kaynaklanan aylık 26,77 TL'lik tutar, asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilecek ve kendisine 1.300,99 TL ödenecektir.

**Örnek 3:** Evli, eşi ücretli olarak çalışan Bayan (C), 1.700 TL brüt ücret almaktadır. Bayan (C)'nin 2016 yılı Ocak ayında asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.338,88 TL'dir. Ekim ayı net ücreti ise 193 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesi nedeniyle 1.266,63 TL'ye düştüğünden (1.300,99-1.266,63=) 34,36 TL'lik fark ücretlinin asgari geçim indirimine ilave edilecek ve kendisine 1.300,99 TL ödenecektir.

**Örnek 4:** Bay (D) asgari ücretle çalışmaktadır. Bay (D) evli ve 3 çocuklu olup eşi çalışmamaktadır.

Bay (D)'nin 2016 yılı Ocak ayında asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.387,45 TL'dir. Ekim ayı net ücreti ise 193 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesi nedeniyle 1.317,45 TL'ye düşmektedir.

Bay (D), Ekim ayı net ücreti 1.300,99 TL'nin altına düşmediğinden ilave asgari geçim indiriminden yararlanamayacak ve kendisine 1.317,45 TL ödenecektir.

### **3. Yürürlük**

294 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ, 1/10/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

*Saygılarımızla.*

***ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik***

***Hizmetleri Ltd. Şti.***

*Mehmet ERKAN*

*Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.*